

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl předsedou senátu Mgr. Martinem Trepkou jako samosoudcem v právní věci žalobce: **Mgr. P. S.** nar. **██████████** bytem **██████████**, zastoupeného JUDr. Janem Žákem, advokátem; se sídlem Praha 2, Anny Letenské 34/7, proti žalovanému: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o 64.520,- Kč,

t a k t o :

- I. Konstatuje se, že usnesením Policie České republiky, Obvodního ředitelství policie Praha I, Služby kriminální policie a vyšetřování, 3. oddělení obecné kriminality, ze dne 1.10.2014, č.j. **██████████** bylo porušeno právo žalobce nebýt stíhán jinak, nežli z důvodů a způsobem, který stanoví zákon.
- II. Žaloba se v části, ve které žalobce požadoval zaplacení částky 50.000,- Kč, z a m í t á .
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 30.976,- Kč, a to do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Jana Žáka, advokáta, se sídlem Praha 2, Anny Letenské 34/7.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou došlou Obvodnímu soudu pro Prahu 2 dne 21.3.2016 domáhal na žalovaném zaplacení částky 64.520,- Kč jako náhrady škody a náhrady nemajetkové újmy způsobené nezákonným trestním stíháním.

Žalobce uvedl, že usnesením Policie ČR ze dne 1.10.2014, č.j. [REDAKCE], bylo zahájeno jeho trestní stíhání pro podezření ze spáchání přečinu porušení povinnosti v insolvenčním řízení podle § 225 tr. zákoníku, kterého se měl údajně dopustit tím, že jako odpovědný zástupce, prokurista, společnosti [REDAKCE], v době od 6.12.2012, tedy od prohlášení konkursu na majetek společnosti [REDAKCE], do 1.10.2014 neposkytl insolvenčnímu správci úpadce [REDAKCE] potřebnou součinnost, když nepředal insolvenčnímu správci informace o tom, kde se nachází šest vozidel patřících do majetkové podstaty, čímž měl mařit a hrubě ztěžovat výkon funkce insolvenčního správce a ohrozit tím účel insolvenčního řízení. Dne 1.4.2015 byla na žalobce pro uvedený trestný čin podána obžaloba k Obvodnímu soudu pro Prahu 1 (dále jen „OS Praha 1“), kde bylo trestní řízení vedeno pod sp. zn. [REDAKCE]. Obhajoba žalobce byla založena mj. též na tom, že vůbec nebyl povinen poskytovat jakoukoliv součinnost insolvenčnímu správci, neboť k součinnosti byli povinni pouze členové statutárního orgánu, společníci, zaměstnanci a likvidátor této společnosti dle § 210 odst. 2 a 3 insolvenčního zákona, nikoliv však žalobce jako její prokurista. Mimo to, v době, kdy měl žalobce údajně odepřít součinnost, byl na společnost [REDAKCE] již prohlášen konkurs, čímž dle § 252 odst. 1 insolvenčního zákona zanikají všechny plné moci dlužníka, včetně prokury. Žalobce tedy v době, kdy údajně neposkytoval součinnost, už ani nebyl prokuristou dlužníka. Tím spíše nebyl povinen k jakékoliv součinnosti. Především však žalobce nebyl ani k poskytnutí součinnosti řádně vyzván, když nikdy neobdržel od insolvenčního správce jakoukoliv písemnou výzvu, žádost či vyznění. Údajně se mu insolvenční správce pokoušel jen telefonicky dovolat. Ačkoliv žalobce nebyl povinen součinnost poskytovat, stejně ji insolvenčnímu správci poskytl poté, co se o žádosti insolvenčního správce k součinnosti dozvěděl, a doložil veškerou dokumentaci k motorovým vozidlům dlužníka. Vzhledem k uvedenému dokonce i státní zástupce, který obžalobu podával, u hlavního líčení navrhl, aby byl žalobce obžaloby zproštěn, o čemž OS Praha 1 rozhodl rozsudkem ze dne 2.7.2015, kterým žalobce zprostil obžaloby dle § 226 písm. b) tr. řádu, tedy proto, že v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem. Rozsudek nabyl právní moci dne 25.8.2015.

V důsledku popsaného nezákonného trestního stíhání vznikla žalobci jednak škoda, jednak nemajetková újma. Škodu představují žalobcem vynaložené náklady obhajoby, na kterých svému obhájci dne 27.7.2015 zaplatil částku 14.520,- Kč. Nemajetková újma pak spočívá zejména ve vytrpěném stresu, úzkosti a nejistotě při očekávání výsledku trestního řízení, které se ukázalo jako zcela „liché“, když skutek, pro který byl žalobce stíhán, vůbec nebyl trestným činem. Dle relevantní judikatury představuje každé trestní řízení významný zásah do soukromého a osobního života trestně stíhaného a negativně se dotýká jeho cti a dobré pověsti. Takový zásah je o to intenzivnější, prokáže-li se následně, že se skutek, z něhož byl jednotlivec obviněn a obžalován, nestal, případně nebyl trestným činem. V takovém případě je míra závažnosti, resp. intenzity nemajetkové újmy jednou z nejvyšších. Žalobce si přitom předmětné trestní stíhání nijak nezavinil, když z uvedených důvodů nebyl k součinnosti vůbec povinen a nebyl k ní ani řádně vyzván pro četná pochybení insolvenční kanceláře. Pokud jde o kritéria, která je dle relevantní judikatury nutno zvažovat při odškodňování popsaným způsobem vzniklé nemajetkové újmy, žalobce uvedl, že byl nezákonně stíhán pro přečin, za který mu hrozil trest odnětí svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákaz činnosti, nejednalo se tedy o přečin marginální. Přestože bylo trestní řízení vedeno relativně krátkou dobu jednoho roku, nelze přehlédnout, že bylo od počátku vedeno jako zjevně bezdůvodné. O zjevné bezdůvodnosti trestního stíhání vypovídá i to, že i státní zástupce navrhl zprostit žalobce obžaloby. Žalobce pak za takto vzniklou nemajetkovou újmu požadoval zadostiučinění v penězích, když jiná forma kompenzace (konstatování porušení práva, omluva) není dostačující. Za přiměřenou považoval částku 50.000,- Kč. Požadavek

na zaplacení částek 14.520,- Kč a 50.000,- Kč žalobce u žalovaného uplatnil dne 21.9.2015, žalovaný se však v zákonné šestiměsíční lhůtě nijak nevyjádřil.

Žalovaný učinil nesporným, že u něho žalobce dne 21.9.2015 uplatnil nárok na poskytnutí náhrady škody a odškodnění imateriální újmy v celkové výši 64.520,- Kč. Žádost žalovaný vyřídil stanoviskem ze dne 20.6.2016, kterým požadavku na náhradu újmy částečně vyhověl. S ohledem na výsledek trestního řízení vůči žalobci žalovaný uzavřel, že došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, za které je nutno považovat usnesení o zahájení trestního stíhání. Pokud jde o náklady obhajoby, shledal žalovaný žalobcem uplatněný nárok za opodstatněný co do důvodu i výše a částku 14.520,- Kč žalobci nahradil. Pokud pak jde o náhradu nemajetkové újmy, žalovaný uplatněný požadavek na poskytnutí zadostiučinění neuznal a navrhl zamítnutí žaloby. Obžaloba byla vůči žalobci podána za situace, kdy v přípravném řízení byla jeho vina prokázána na základě poměrně uzavřeného kruhu důkazů, existujících v době podání obžaloby. Těžiště dokazování však leží právě v řízení před soudem v hlavním líčení. Dle § 160 odst. 1 tr. řádu postačuje k rozhodnutí o zahájení trestního stíhání proti konkrétní osobě vyšší stupeň pravděpodobnosti a není nutné, aby trestná činnost byla spolehlivě prokázána v míře, jako je tomu u konečného meritorního rozhodnutí ve věci. Je tedy možno uzavřít, že žalobce byl s měrou dostatečnou usvědčován důkazy z řízení přípravného. Státní zástupce uzavřel přípravné řízení tím, že podal obžalobu, když měl za dostatečně prokázané, že jednání žalobce po subjektivní i objektivní stránce naplnilo znaky skutkové podstaty předmětného přečinu. V postupu policejního orgánu, ani dozorového státního zástupce nelze dle žalovaného spatřovat porušení zákona nebo nesprávný úřední postup; podání obžaloby bylo důvodné, neboť z důkazů provedených v rámci přípravného řízení vše nasvědčovalo tomu, že se žalobce přečinu dopustil. Trestní stíhání bylo vedeno důvodně, zcela zákonně a bylo zastaveno až s ohledem na jistou změnu důkazní situace (především ve vztahu k činnosti, resp. nečinnosti insolvenčního správce) a následné uplatnění zásady in dubio pro reo. Jednalo se pouze o přečin, a dá tak se usuzovat, že trestní stíhání nemělo většího dopadu na osobní a společenskou sféru života žalobce. Žalovaný tak považoval přiznání přiměřeného zadostiučinění v penězích za neadekvátní a za dostatečné pokládal již poskytnutou omluvu, když za formu zadostiučinění v morální rovině lze považovat také samotný rozsudek o zproštění obžaloby, jímž bylo deklarováno, že se nestal skutek, pro který bylo trestní stíhání vedeno.

V podání došlém soudu dne 23.6.2016 žalobce potvrdil vyplacení částky 14.520,- Kč z titulu náhrady škody (náklady obhajoby) a v tomto rozsahu vzal žalobu zpět. Řízení bylo v rozsahu zpětvzetí žaloby zastaveno usnesením ze dne 19.7.2016, č.j. 11 C 36/2016-30.

Argumentaci žalovaného v rámci jeho obrany označil žalobce za nepřiléhavou a založenou na nesprávné interpretaci průběhu a výsledku trestního řízení. Za zákonnost trestního řízení v přípravné fázi odpovídá státní zástupce, který pak sám navrhol žalobce zprostit obžaloby. Důkazní situace se v hlavním líčení nezměnila, a i kdyby ano, bylo by to irelevantní, neboť žalobce byl obžaloby zproštěn z důvodu právního posouzení, z důvodu, že neměl povinnost součinnosti, a nemohl ji tak porušit. Žalobce nesouhlasil s tím, že by dostatečnou kompenzací mělo být zproštění obžaloby. Při akceptaci takového názoru by celá úprava odškodňování nemajetkové újmy byla zbytečná.

Ke konkrétním projevům utrpěné nemajetkové újmy pak žalobce doplnil, že dopad předmětného nezákonného trestního stíhání na jeho psychiku byl zdrcující. Žalobce přišel o svou do té doby trvající psychickou pohodu, jeho mysl byla každým okamžikem v průběhu trvajících trestního stíhání zaměštnána myšlenkami na absurdní nezákonné trestní stíhání

a na možné devastační důsledky odsouzení pro jeho další profesní ale i jiný život. Ztráta radosti ze života se mj. projevila ve ztrátě zájmu žalobce setkávat se s přáteli jako dříve, když u něho vznikl sklon k izolovanému životu vyvolanému studem a hanbou, resp. strachem, že by musel přátelům vysvětlovat, že jeho změna chování a nálady je vyvolána trestním stíháním, které tehdy nemohl prohlašovat za nezákonné a nemohl přesvědčivě doložit, že je projevem zvláště státní moci. Dlouhodobá zátěž psychiky vedla k depresím, žalobce přestával mít zájem o běžné dění v okolí a propadal pocitům beznaděje, které se prohlubovaly mj. proto, jak absurdní byl základ celého trestního stíhání. Žalobce konzultoval i možnost nasazení antidepresiv, s ohledem na nežádoucí účinky (únava, útlum) a zejména s ohledem na exogenní příčinu depresí (tj. traumatizující nezákonné trestní stíhání) však jejich užívání vyloučil, když právě pro účely obhajoby si ovlivnění kognitivních schopností nemohl dovolit riskovat. V důsledku psychické zátěže (deprese) přestal žalobce sportovat, mj. přestal hrát tenis, kterému se věnoval od dětství a byl v minulosti závodní hráč tenisu, když se ani na dvorci nedokázal zbavit myšlenek na nezákonné trestní stíhání. V neposlední řadě měla psychická zátěž utlumující vliv i na libido žalobce, a tak i negativní vliv na jeho do té doby uspokojivý intimní život. Žalobce se snaží některé přetrvávající symptomy zásahů do psychického zdraví napravovat, např. nedávno absolvovaným relaxačním pobytem v lázních v Maďarsku. S takovými pobyty jsou spojeny finanční náklady, které musí žalobce vynakládat ze svého. Významný dopad mělo nezákonné trestní stíhání i na rodinný život žalobce, když uvedená okolnost výrazně přispěla k rozpadu jeho manželství. Žalobci se nepodařilo manželku přesvědčit o své nevině a o tom, že trestní stíhání je projevem zvláště státní moci, a manželství bylo rozvedeno rozsudkem ze dne 4.6.2015. Rozpad manželství negativně ovlivnil i vztah žalobce k dětem, mj. též proto, že po rozvodu nesdílel s dětmi společné bydliště, a děti tak denně nevidá. Žalobce jakožto osoba s právnickým vzděláním vždy žil s uklidňujícím přesvědčením, že Česká republika je právní stát, který zajistí právo na spravedlnost (tj. absenci bezpráví) pro něj samého i pro členy rodiny. Zahájení předmětného trestního stíhání a celé přípravné řízení vč. podání obžaloby však takové přesvědčení zcela vyrvalo ze svých kořenů a uvrhlo žalobce do trvale pocíťovaného ohrožení spočívajícího v možném opakování dalšího proti němu vedeného trestního stíhání, jakkoli opět zcela zjevně bezdůvodného a na krajní zvláště založeného. To platí tím spíše, že za (nezákonné) přípravné trestní řízení nebyl nikdo sankcionován, a osoby vystupující z pozice orgánů činných v trestním řízení jsou tak ve svém důsledku k obdobným excesům motivovány. Na uvedeném závěru pak nelze ničeho měnit ani tím, že se žalobce nakonec díky své obhajobě u soudu dočkal zprošťujícího rozsudku, když se tak stalo až po značně dlouhé době nezákonného trestního stíhání. Ke ztrátě důvěry v právní stát u žalobce pak přispívá i řešení zadostiučinění a náhrady škody za nezákonné trestní stíhání, když Ministerstvo spravedlnosti v zákonem předepsané lhůtě o nároku žalobce nerozhodlo a žalobce byl nucen podat žalobu i stran zcela jednoznačného nároku na náhradu škody v podobě nákladů obhajoby. Obdobně k důvěře žalobce v právní stát stěžejně přispěje i skutečnost, že v odškodňovacím řízení se po téměř roce toliko konalo jediné jednání, jehož obsahem byla výzva k doplnění skutkových tvrzení a důkazů. Požadovanou výši zadostiučinění žalobce koncipoval jako symbolickou s tím, že pak nebude třeba podrobně rozvádět jednotlivé pro žalobce stále citlivé dopady nezákonného trestního stíhání, které by jinak odůvodňovaly vyšší zadostiučinění za reálně vzniklou nemajetkovou újmu. S ohledem na výzvu soudu k doplnění tvrzení a důkazů však byl žalobce opětovně nucen „otevřít“ již částečně zacelené „rány“, protože se dopady nemajetkové újmy z nezákonného trestního stíhání nadále zvětšují. K takovému procesu sekundární viktimizace není dle přesvědčení žalobce dán důvod.

Na základě provedeného dokazování učinil soud následující skutková zjištění:

Insolvenční správce dlužníka [REDAKCE] podal dne 16.4.2014 trestní oznámení na žalobce jako prokuristu dlužníka, se kterým byl insolvenční správce při zjišťování majetku (vozidel) dlužníka v kontaktu, následně však přestal se správcem komunikovat. Po delší době se správci podařilo žalobce opět kontaktovat, ten jej ujišťoval, že potřebné informace sežene a sdělí kontakty na osoby, které mají vozidla dlužníka užívat. Brzy však žalobce kontakt se správcem znovu přerušil a již se neozval. Správce tak uzavřel, že mu žalobce úmyslně zamlčuje informace o vozidlech a podal podnět k zahájení úkonů trestního řízení. Úkony trestního řízení byly policejním orgánem zahájeny dne 10.7.2014. Dne 26.8.2014 podávala na Policii ČR vysvětlení [REDAKCE], jednatelka společnosti [REDAKCE] přičemž odmítla vypovídat. Dne 28.8.2014 podával na Policii ČR vysvětlení žalobce a rovněž odmítl vypovídat s tím, že bude vypovídat až v přítomnosti svého právního zástupce, což bude vzhledem k jeho časovým možnostem až v druhé polovině září 2014. Usnesením ze dne 1.10.2014 bylo zahájeno trestní stíhání žalobce pro přečin porušení povinnosti v insolvenčním řízení dle § 225 tr. zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že jako odpovědný zástupce (prokurista) společnosti [REDAKCE] neposkytl insolvenčnímu správci potřebnou součinnost, kdy mu nepředal informace o tom, kde se nachází šest vozidel patřících do majetkové podstaty dlužníka. Usnesení bylo doručeno žalobci dne 22.10.2014. Insolvenční správce v přípisu ze dne 17.10.2014 sděloval policejnímu orgánu to samé, co uváděl v trestním oznámení, a uzavíral, že žalobce dlouhodobě nespolupracuje a nespokytuje správci informace potřebné pro průběh insolvenčního řízení. Dne 19.11.2014 byl žalobce vyslechnut (bez přítomnosti obhájce) jako obviněný. Uvedl, že nikdy nebyl insolvenčním správcem oficiálně vyzván k součinnosti (písemně či alespoň e-mailem, který správci sdělil), proběhly jen asi tři obecné telefonáty s paní E [REDAKCE] od insolvenčního správce. S trestním stíháním nesouhlasil a zdůrazňoval, že by předmětné informace měly být požadovány též po jednatelce společnosti [REDAKCE] tj. R.Z [REDAKCE], což se nestalo. Dále uváděl konkrétní údaje o vozidlech, kterých se týkalo zahájené trestní stíhání, s tím, že je ochoten je předat insolvenčnímu správci. Při podání vysvětlení dne 28.8.2014 se nevzdal práva vypovídat, bral celou věc příliš osobně, R.Z [REDAKCE] v té době považoval za osobu blízkou. Neměl v té době též k dispozici doklady k vozidlům, které dnes již má. V přípisu ze dne 22.1.2015 sděloval insolvenční správce policejnímu orgánu, že téhož dne proběhla schůzka se žalobem, na které žalobce sdělil informace a předal doklady k vozidlům. Dále správce sděloval, že se spojil telefonicky též s R.Z [REDAKCE], která sdělila, že o vozidlech nic bližšího neví, a odmítla toto sdělit správci písemně. Dne 19.2.2015 udělil žalobce plnou moc obhájci a téhož dne za přítomnosti obhájce prostudoval spis před skončením vyšetřování. Žádné návrhy na doplnění vyšetřování nebyly uplatněny. Dne 2.3.2015 předložil policejní orgán věc státnímu zastupitelství s návrhem na podání obžaloby a dne 1.4.2015 byla na žalobce podána k OS Praha 1 obžaloba pro shora uvedený skutek doplněný tak, že žalobce si byl povinnosti součinnosti vědom, když mu bylo oznámeno usnesení o prohlášení konkursu a opakovaně byl správcem telefonicky k součinnosti vyzván. Státní zástupce při podání obžaloby vycházel z právního názoru, že skutková podstata předmětného přečinu se vztahuje v zásadě na všechny osoby, které mohou poskytnout informace o majetkové podstatě dlužníka, nikoliv pouze na statutární orgán. OS Praha 1 vydal dne 22.4.2015 trestní příkaz, kterým uznal žalobce vinným ze spáchání přečinu porušení povinnosti v insolvenčním řízení dle § 225 tr. zákoníku a uložil mu trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců s podmíněným odkladem výkonu na zkušební dobu v trvání 12 měsíců. Obhájci byl trestní příkaz doručen dne 23.4.2015, žalobci dne 5.5.2015. Proti trestnímu příkazu podal žalobce odpor, ve kterém navrhl zastavení trestního stíhání, popř. zproštění obžaloby, když v obžalobě uvedený skutek není trestným činem. Poukázal při tom na absenci zákonné povinnosti poskytovat součinnost, když žalobce nebyl statutárním orgánem společnosti [REDAKCE]. Žalobce pak nebyl správcem k součinnosti nikdy řádně vyzván, sama obžaloba hovoří o neurčitých telefonátech,

s insolvenčním správcem a poskytl alespoň minimální součinnost týkající se předmětných vozidel, není důvod pro jeho trestní stíhání pro žalovaný přečin. Soud rovněž aplikoval zásadu „in dubio pro reo“. Písemné vyhotovení rozsudku bylo vypraveno dne 24.7.2015 a rozsudek nabyl právní moci dne 25.8.2015. K žalobcem uplatněnému nároku na odškodnění uvedla předsedkyně trestního senátu OS Praha 1, že žalobce si trestní stíhání svým jednáním nezavinil. Bylo prokázáno, že jednání, pro které byl trestně stíhán, není trestným činem, neboť prohlášením konkursu zaniká prokura, přičemž lze konstatovat, že by tuto skutečnost měl insolvenční správce v rámci výkonu své činnosti vědět, což ale evidentně nevěděl, když na žalobce podal trestní oznámení. Nemajetková újma žalobci dle názoru předsedkyně senátu nevznikla a není důvodu ji přiznávat (*zjištěno ze spisu OS Praha 1 sp.zn. [REDACTED]*).

Žalobce nebyl ke dni 10.2.2015 v místě svého trvalého bydliště řešen komisí pro projednávání přestupků. Rozhodnutím zdejšího soudu ze dne 14.1.1997 byl žalobce uznán vinným ze spáchání trestného činu dle § 223 tr. zákona a byl mu uložen trest zákazu činnosti ve výměře [REDACTED] roku, od jehož výkonu bylo podmíněně upuštěno dne [REDACTED] a dne [REDACTED] se žalobce osvědčil. Rozhodnutím Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 22.2.2006 byl žalobce uznán vinným ze spáchání trestného činu dle § 250 odst. 1, 2 tr. zákona a trestného činu dle § 209 odst. 1 písm. a) tr. zákona ve stadiu pokusu a byl mu uložen trest odnětí svobody ve výměře [REDACTED] roku s podmíněným odkladem výkonu, dne [REDACTED] se žalobce osvědčil. Rozhodnutím Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 21.3.2007 bylo upuštěno od uložení souhrnného trestu pro trestný čin dle § 250 odst. 1, 2 tr. zákona s ohledem na rozhodnutí téhož soudu ze dne 22.2.2006. Trestním příkazem Okresního soudu v Rakovníku ze dne 3.8.2010 byl žalobce uznán vinným ze spáchání trestného činu dle § 274 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákoníku a byl mu uložen trest odnětí svobody ve výměře [REDACTED] roku s podmíněným odkladem výkonu na dobu 2 let a trest zákazu činnosti – zákaz řízení motorových vozidel ve výměře [REDACTED] let. Stran trestu odnětí svobody byl žalobce účasten amnestie k 1.1.2013, stran trestu zákazu činnosti bylo dne 31.5.2012 podmíněně upouštěno od výkonu, kdy se žalobce ke dni [REDACTED] osvědčil (*zjištěno ze spisu OS Praha 1 sp.zn. [REDACTED] – zprávy Městského úřadu [REDACTED] opisu z evidence rejstříku trestů*).

Řízení o rozvod manželství žalobce bylo u Obvodního soudu pro Prahu 8 zahájeno dne 13.10.2014, dne 14.10.2014 bylo zahájeno opatrovnícké řízení o úpravě poměrů dětí žalobce pro dobu po rozvodu. Manželství bylo rozvedeno rozsudkem ze dne 4.6.2015, který nabyl právní moci dne 29.6.2015. Dle odůvodnění rozsudku spolu manželé nebydleli ve společné domácnosti od srpna 2014, jejich manželství je rozvráceno, když dle jejich shodných tvrzení byly příčinou rozvratu manželství zejména neshody v hospodaření s finančními prostředky (*zjištěno z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 č.j. [REDACTED], údajů z aplikace InfoSoud stran řízení u Obvodního soudu pro Prahu 8 vedených pod sp.zn. [REDACTED]*).

Ve dnech 6.2.-9.2.2017 žalobce absolvoval pobyt v termálních lázních v Maďarsku (*zjištěno z faktury*).

Žalobce ve své účastnické výpovědi předně odkázal na soudu předložené doplnění tvrzení stran projevů nemajetkové újmy, které mělo být vzato za součást jeho výpovědi. Dále pak uvedl, že trestní řízení na něho působilo negativně od samého počátku, kdy byl pozván na policii k podání vysvětlení. V protokolu není zachyceno, jak se k němu choval policista pan Žáček. Stejně jako z kanceláře insolvenčního správce mu pouze volal, zda se dostaví, a neustále se pak telefonicky ujišťoval, zda se skutečně dostaví, volal i jeho otci a ženě. Takový přístup policisty stejně jako insolvenčního správce žalobce nechápal. Má právnické

vzdělání a ví, jaké jsou jeho povinnosti. Vždy se dostavil, kam se dostavit měl, a své povinnosti plnil. Z kanceláře insolvenčního správce a následně policista se žalobcem jednali jako s uličníkem. Největší újma žalobci vznikla v tom, že přišel o rodinu, když se po osmnácti letech manželství rozvedl a není se svými dětmi. V průběhu trestního řízení se probíraly věci z jeho osobního života, jeho intimní vztah s R.Z. [REDAKCE] což nemělo nic společného s neposkytnutím součinnosti insolvenčnímu správci. Díky probíhajícímu trestnímu řízení se manželka dozvěděla, že má [REDAKCE] R.Z. [REDAKCE] chtěla svalit vinu za to, co se stalo ve společnosti [REDAKCE] na žalobce. Vycítila, že se někdo bude ptát, kde je majetek, za který odpovídala, a tak se chtěla odpovědnosti zbavit. Chvilí hrála žalobcovu kamarádku a odmítla vypovídat, pak ale otočila a začala svalovat vinu na žalobce. V rámci toho též kontaktovala manželku žalobce [REDAKCE]

[REDAKCE] Trestní řízení tak žalobce vidí jako důvod rozpadu svého manželství. [REDAKCE] Je možné, že by se s ním rozvedla, možná ne, to se nedá posoudit. Spouštěčem všeho, co se stalo, však nebyla samotná nevěra, ale právě obvinění z trestného činu. Vše začalo už v době před zahájením trestního stíhání, kdy byla doba cca půl, třičtvrtě roku, kdy žalobce chodil po policajtech. To, co R.Z. [REDAKCE] vypověděla před soudem v květnu 2015, tak to s jeho ženou probíraly už rok předtím. Jezdily za sebou, předávaly si informace. Manželku kontaktoval i pan Ž. [REDAKCE] z policie. V době probíhajícího trestního řízení, o kterém žalobce nevěděl, jak dopadne, pak začalo probíhat rozvodové řízení a řízení o otcovství. Rozvod a vyřešení péče o děti proběhly na základě dohody. Díky trestnímu řízení žalobce nedostal žádnou šanci jako muž o něco bojovat. O trestním stíhání žalobce věděli i jeho kamarádi. Žalobce měl asi 4-5 životních kamarádů a ti o jeho trestním stíhání věděli. Věděli to jednak od něho a dále od dalších lidí, od manželky, od R.Z. [REDAKCE], je možné, že jim též někdo volal. Starali se, co se s ním děje, jak by mu mohli pomoci, musel jim ale pořád dokola vysvětlovat svou verzi. Stávalo se, že se dozvěděli nějaké informace od třetích lidí, a žalobce pak před nimi musel obhajovat svoji pravdu. O pár kamarádů žalobce kvůli tomu přišel, s pár kamarády se v důsledku projednávání věci po delší dobu nestýkal. Z pěti kamarádů mu zbyli asi tři. O věci věděl rovněž žalobcův otec, kterému pan Ž. [REDAKCE] přímo řekl, že žalobce má [REDAKCE] a žalobce mu pak musel vysvětlovat, že má [REDAKCE]. Vztah s otcem se postupně zlepšuje, když byl žalobce v trestním řízení zproštěn a táta viděl, že neukradl žádná auta, že je normální kluk s normálními problémy. Bylo tam několik trestních oznámení, to R.Z. [REDAKCE] podala i na žalobcova otce. Toto vše bylo dle žalobce zapříčiněno jeho trestním stíháním za něco, co nezpůsobil. Spouštěčem všeho bylo podání vysvětlení na policii a následné trestní stíhání. To vyvolalo vše, co se následně stalo. Přišel pak osvobozující rozsudek, ale pro žalobce již přišel pozdě. Pokud jde o dopady trestního stíhání do psychické oblasti, žalobce uvedl, že je obecně uzavřenější. Byl osmnáct let ve vztahu, měl děti a nyní chodí domů, kde je sám. Zbyli si jen s tátou. Braní antidepressiv žalobce konzultoval s lékařem psychiatrem, byl ošetřován ambulantně, hospitalizován nebyl. Před trestním řízením žalobce žádné deprese či psychickou nepohodu nepocítoval. Měl také problémy, [REDAKCE], ale nebylo to nic tak závažného, co by vedlo k depresím. U psychiatra byl jen v roce 2002 za situace, kdy mu jeden rok zemřela matka a druhý rok bratr. Během trestního řízení však na něho byl vyvinut obrovský psychický tlak a psychické problémy se následně přenesly do problémů fyzických. Žalobce má odumřelá nervová zakončení v ruce, což je důsledek prožitého stresu. Absolvoval vyšetření na neurologii, byla tam snaha jej léčit léky, ale pomohl mu v tom jeho otec, který je lékař. S ním žalobce vše stran svého zdraví konzultoval. Otec mu doporučil, že by s ohledem na motorické problémy, bylo vhodné navštívit lázně, což žalobce učinil a předkládal o tom doklad. Tříkrát týdně žalobce dochází na fyzioterapii do rehabilitačního centra. Nervové vypětí má u žalobce i další následky. Od pěti let vrcholově sportoval, hrál tenis, kariéru zakončil ve 22 letech. Pak se k tomu

za doby manželství vrátil a byl velmi aktivním sportovcem asi do 35 let, pak byl sportovcem rekreačním. Dnes mimo zdravotního cvičení nesportuje vůbec. Se sportem skončil kvůli kombinaci psychických a fyzických problémů vyvolaných stresem. Stran zásahů do pracovního života žalobce uvedl, že zaměstnaný již nebyl od roku [REDAKCE] nebo [REDAKCE], byly to důsledky podnikání paní R.Z. [REDAKCE] ve společnosti [REDAKCE]. V roce 2014 měl první možnost získat reálné zaměstnání jako firemní právník, místo však nemohl vzít, neboť byl vytížen předmětným trestním stíháním. Z obsahu spisu vyplývá, že byl 1x na policii a 1x u soudu, věc jej ale zaměstnávala již několik měsíců před sdělením obvinění. Byly zde nároky ze strany manželky, ze strany R.Z. [REDAKCE] byl vytížen sháněním důkazů pro prokázání svojí verze. Po prvním rozhodnutí o tom, že je vinen, již pochopitelně nepřipadalo do úvahy, aby někde jako firemní právník nastoupil. Normální práci žalobce získal až v polovině roku 2016. Při odškodnění popsané nemajetkové újmy nelze dle názoru žalobce přihlížet k tomu, že byl v minulosti již trestaný. Nyní projednávané trestní stíhání si žalobce svým jednáním nijak nezavinil, nezavinil, že byl obžalován z jednání, které nespáchal. Byla to neprofesionalita a nekompetence státního zástupce, který jej nakonec navrhl obžaloby zprostit, státní zástupce mu způsobil anabázi chození po soudech. Trestní stíhání jej velice poškodilo, a přestože požaduje nicotné odškodnění, musí být znovu u soudu, k věci se vracet, znovu ji prožívat a popisovat, co a proč se mu stalo. Ze strany insolvenčního správce, na policii, ze strany státního zástupce se k němu chovali celou dobu halabala. Policista byl přesvědčený, že žalobce odcizil vozidla, insolvenční správce byl přesvědčený, že měl povinnost součinnosti a že jej k tomu vyzýval, byl o tom přesvědčen i státní zástupce a bylo to pak potvrzeno i prvním rozhodnutím soudu. Žalobci se za to nikdy nikdo neomluvil. Podle soudu může být rád, že byl osvobozen, tak má být všechno v pohodě. Přitom se to může kdykoliv všechno stát znovu. Jejich chyby, profesní nevzdělanost zapříčinily to, co se se žalobcem stalo. Jeho život mohl být jiný, možná ne lepší, ale jiný.

Žádostí ze dne 21.9.2015, doručenou žalovanému téhož dne, uplatnil žalobce u žalovaného z důvodů následně uvedených v podané žalobě nároky na náhradu škody a odškodnění nemajetkové újmy v celkové výši 64.520,- Kč. Žalovaný ve stanovisku ze dne 20.6.2016, stejně jako v následném vyjádření k žalobě, konstatoval, že došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, a uznal důvodným nárok na náhradu škody ve výši 14.520,- Kč. Stran nemajetkové újmy žalovaný vyslovil omluvu za nezákonný postup orgánů činných v trestním řízení, v jehož důsledku bylo vydáno nezákonné rozhodnutí o zahájení trestního stíhání žalobce. Konstatací vydání nezákonného rozhodnutí a poskytnutou omluvu považoval žalovaný (z důvodů následně uvedených ve vyjádření k žalobě) za dostatečnou kompenzaci žalobci vzniklé újmy (*zjištěno ze žádosti včetně dokladu o odeslání a potvrzení o doručení, stanoviska*).

Takto zjištěný skutkový stav soud posoudil dle následujících ustanovení právních předpisů:

Dle § 5 zákona 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, nebo nesprávným úředním postupem.

Dle §§ 14, 15 zákona se nárok na náhradu škody se uplatňuje u úřadu uvedeného v § 6, uplatnění nároku na náhradu škody podle tohoto zákona je podmínkou pro případné uplatnění nároku na náhradu škody u soudu. Domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen.

Žalobce splnil podmínku pro soudní uplatnění nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy způsobené nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem, představovanou předběžným uplatněním nároku u příslušného orgánu.

Podle § 8 odst. 1 zákona lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Dle § 31a odst. 1, 2 zákona se bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Žalobce v řízení uplatnil nároky na náhradu škody a nemajetkové újmy, která mu měla vzniknout v důsledku nezákonného trestního stíhání. Dle ustálené judikatury stát odpovídá i za škodu (újmu) způsobenou zahájením trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu, a to na základě extenzivního výkladu § 8 odst. 1 zákona, tedy že se jedná o škodu (újmu) způsobenou nezákonným rozhodnutím.

V řízení bylo prokázáno, že trestní stíhání žalobce neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, nárok na náhradu škody žalovaný uznal a po zahájení řízení uspokojil. Jelikož vzal žalobce svou žalobu v dané části zpět, soud se již uplatněným nárokem na náhradu škody (vyjma promítnutí do náhrady nákladů řízení) dále nezabýval.

Pokud jde o nemateriální újmu, platí pro ni stejný (žalovaným nespоровaný) závěr o existenci odpovědnostního titulu v podobě nezákonného rozhodnutí. Žalovaný rovněž nespоровal, že žalobci vznikla v příčinné souvislosti s trestním stíháním nemajetková újma. S takovým závěrem se soud ztotožňuje.

Dle ustálené judikatury (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 30 Cdo 2813/2011 či nález Ústavního soudu sp.zn. IV. ÚS 3193/10) i „při důsledném respektování presumpce nevinny představuje každé trestní řízení významný zásah do soukromého a osobního života trestně stíhaného a negativně se dotýká jeho cti a dobré pověsti. Takový zásah je o to intenzivnější, prokáže-li se následně, že se skutek, z něhož byl jednotlivec obviněn a obžalován, nestal, případně nebyl trestným činem“. Vznik nemajetkové újmy při nezákonném trestním stíhání se tedy v určitém základním (obecném) rozsahu presumuje. Na poškozeném pak je, aby v řízení tvrdil a prokázal konkrétní formu a intenzitu takové újmy.

Pokud jde o kritéria, která je při posuzování nemajetkové újmy a stanovení formy či výše zadostiučinění nutno zejména zvažovat (definovaná v již odkazovaném rozsudku Nejvyššího

soudu ČR sp.zn. 30 Cdo 2813/2011), tj. povaha trestní věci, délka trestního stíhání, a především dopady trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby, vyplynulo z provedeného dokazování, že žalobce byl stíhán pro přečin porušení povinnosti v insolvenčním řízení, tj. pro trestný čin spočívající v porušení zájmu chráněného trestním zákoníkem nikoliv tak vysokého významu, jako je např. ochrana života či zdraví. To je skutečnost, která míru způsobilosti předmětného trestního stíhání zasáhnout do práv žalobce a poškodit jej v jeho osobnostní sféře (např. z důvodu odsudku okolí) snižuje. Žalobce nebyl ohrožen vysokou trestní sazbou, hrozil mu trest odnětí svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákaz činnosti, jelikož však již byl v minulosti opakovaně trestán, bylo reálně uvažovat i o hrozbě nepodmíněného trestu odnětí svobody. Uvedenou skutečnost vyvolávající hrozbu nepodmíněného trestu odnětí svobody však nelze přičítat státu, navíc nelze přehlédnout, že ve věci vydaným trestním příkazem byl žalobci uložen podmíněný trest odnětí svobody na samé spodní hranici zákonné trestní sazby. Tyto skutečnosti je opět nutno zvažovat v neprospěch vyšší míry intenzity vzniklé nemajetkové újmy. Intenzitu újmy naopak umocňuje fakt, že čin, pro který byl žalobce stíhán, vůbec nebyl trestným činem.

Pokud jde o délku trestního stíhání, bylo toto zahájeno usnesením ze dne 1.10.2014, doručeným žalobci dne 22.10.2014, a skončeno bylo právní mocí zprošťujícího rozsudku dne 25.8.2015. Trestní stíhání tak ve vztahu k žalobci trvalo cca 10 měsíců, což nelze považovat za dobu nepřiměřenou, ani v absolutním vyjádření za dobu extrémně dlouhou. Z provedených důkazů nevzal soud za prokázané, že by trestní stíhání bylo vůči žalobci zahájeno a dále vedeno šikanózně či ve zlém úmyslu. Policie ČR i státní zástupce vycházely z odlišného právního posouzení než žalobce, tj. že žalobce jako prokurista povinnost součinnosti měl. Tento právní názor měl v první fázi i soud, když vydal trestní příkaz. Přestože se jednalo o právní názor zjevně nesprávný, nelze dle názoru soudu hovořit o zlém úmyslu. Žalobce si svým chováním trestní stíhání nezavinil.

Z provedených důkazů (výpovědi žalobce, kterou soud považoval za věrohodnou a způsobilou být podkladem pro skutková zjištění, rozvodového rozsudku) vzal soud za prokázané, že došlo k výrazným zásahům do osobnostní sféry žalobce. Žalobci se rozpadla rodina, rozvedl se, omezil se jeho kontakt s dětmi. Vlivem takto vzniklého stresu se u žalobce objevily psychické problémy, k nimž se následně přidaly zdravotní problémy fyzické, tyto zdravotní komplikace přetrvávají dodnes. V důsledku zdravotních problémů se žalobce přestal věnovat své zálibě – sportu. Byly narušeny vztahy žalobce k přátelům, k otci, kdy tyto se až s odstupem času vracejí do normálu. Z výpovědi žalobce však dle názoru soudu zcela zřetelně vyplynulo, že příčinu těchto problémů je nutno spatřovat v něčem jiném, nežli v samotném trestním stíhání, přestože to žalobce vnímá jinak. Příčinou všeho uvedeného byla nevěra žalobce a skutečnost, [REDAKCE]. Nelze přičítat státu, že na žalobce „praskly“ jeho dřívější prohřešky, v důsledku kterých mu vznikly popsané komplikace, kdy zejména rozpad rodiny žalobce vnímá velmi intenzivně. Soud nezpochybňuje, že popsaná nemajetková újmy žalobci skutečně vznikla, absenteje zde však dle jeho názoru příčinná souvislost s předmětným trestním stíháním, které nelze považovat za skutečnost, bez které by nemajetková újma nevznikla. Pokud jde o pracovní život, nebylo prokázano, že by žalobce přišel o zaměstnání v důsledku trestního stíhání, nezaměstnaný byl již před trestním stíháním. Pokud pak žalobce něco zatěžovalo a mělo mu bránit ve výkonu zaměstnání, byly to opět shora uvedené problémy, jejichž základ nesouvisí s trestním stíháním. Vlastních úkonů v rámci trestního řízení bylo relativně málo a dle názoru soudu nemohly žalobce (časově) paralyzovat tak, že se nemohl věnovat zaměstnání. Naopak

souhlasit se žalobcem lze v tom, že samotný fakt probíhajícího trestního stíhání a zejména pak (byť nepravomocného) odsouzení ztěžuje možnost nalezení vhodného zaměstnání. Tuto skutečnost lze jednoznačně přičíst nezákonnému trestnímu stíhání, a tedy odpovědnosti státu. Souhlasit se žalobcem lze rovněž v tom, že zjevně nedůvodné trestní stíhání je způsobilé podkopat důvěru v právní stát. Tuto ztrátu důvěry by však alespoň částečně mohla napravit skutečnost, že spravedlnost byla nalezena, že nedochází k odsouzení za skutek, který není trestným činem. Konečně pak soud při hodnocení vzniklé nemajetkové újmy nemohl přehlédnout, že žalobce byl v minulosti již [REDAKCE] trestně odsouzen. Samozřejmě nelze konstatovat, že již trestané osobě dalším (nezákonným) trestním stíháním žádná újma nevzniká, nicméně je nutno zohlednit, že trestní stíhání vnímá jinak osoba, která již má s trestním řízením zkušenosti, nežli osoba, která dosud do styku s orgány činnými v trestním řízení nepřišla.

Po důkladném zvážení všech výše uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že nemajetková újma způsobená žalobci předmětným nezákonným trestním stíháním byla spíše méně intenzivního charakteru. Podstatná část vzniklé nemajetkové újmy, ve které žalobce spatřoval základ svého požadavku na odškodnění, není dle názoru soudu s předmětným trestním stíháním v příčinné souvislosti. Za takto učiněných závěrů pak soud souhlasil se stanoviskem žalovaného, že za přiměřené zadostiučinění lze považovat konstatování porušení práva ve spojení s již poskytnutou (byť stručnou) omluvou. Jelikož pak žalovaný ve svém stanovisku konstatoval vydání nezákonného rozhodnutí, nikoliv porušení konkrétního práva žalobce, učinil soud toto konstatování ve výroku vydaného rozsudku. V požadavku na přiznání zadostiučinění v penězích pak soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 1 o.s.ř., dle kterého účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl, v kombinaci s § 146 odst. 2 větou druhou o.s.ř., dle které, byl-li pro chování žalovaného vzat zpět návrh, který byl podán důvodně, je povinen hradit náklady řízení žalovaný. Do požadavku na náhradu škody vzal žalobce svou žalobu zpět pro chování (plné uspokojení nároku) žalovaného po zahájení řízení. Lze tak uzavřít, že žaloba byla v této části podána důvodně a procesní zavinění zastavení řízení je na straně žalovaného. Část, do které bylo řízení z uvedeného důvodu zastaveno, je tedy nutno přičíst k procesnímu úspěchu žalobce. Pokud jde o požadované zadostiučinění za nemajetkovou újmu, žalobce dosáhl satisfakce v podobě konstatování porušení práva a v podobě omluvy a přestože mu nebylo přiznáno zadostiučinění v penězích, lze na něho ve smyslu zásad úspěchu ve věci pohlížet obdobně, jako by byl ve věci uplatněného nároku na odškodnění nemajetkové újmy plně úspěšný (viz např. usnesení NSČR sp.zn. 30 Cdo 2707/2013). Soud tak považoval žalobce za ve věci plně úspěšného.

Žalobci, který byl v řízení právně zastoupen, přiznal soud náhradu nákladů řízení v celkové výši 30.976,- Kč, která je tvořena

- 3x odměnou právního zástupce za 3 úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepis žaloby, sepis vyjádření a částečného zpětvzetí žaloby dne 23.6.2016) dle § 7 bodu 5. advokátního tarifu v celkové výši 11.100,- Kč (3x 3.700,- Kč), když za tarifní hodnotu byl dle § 12 odst. 3 advokátního tarifu vzat součet tarifních hodnot spojených věcí (náhrada škody a náhrada nemateriální újmy), pro něž spojení ke společnému projednání není stanoveno jiným právním předpisem, tj. součet tarifních hodnot dle § 8 odst. 1 a § 9 odst. 4 písm. a) advokátního tarifu, tedy částka 64.520,- Kč,

- 4x odměnou právního zástupce za 4 úkony právní služby (účast při jednání soudu dne 8.2.2017, sepis vyjádření dne 20.2.2017, 2x účast při jednání soudu dne 29.3.2017) dle § 7 bodu 5. advokátního tarifu v celkové výši 12.400,- Kč (4x 3.700,- Kč), když za tarifní hodnotu byla dle § 9 odst. 4 písm. a) advokátního tarifu vzata částka 50.000,- Kč,
- paušální náhradou hotových výdajů právního zástupce za 7 úkonů právní služby dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu v celkové výši 2.100,- Kč (7x 300,- Kč),
- DPH (21 %) z odměny a náhrad hotových výdajů právního zástupce dle § 137 odst. 3 písm. a) o.s.ř. ve výši 5.376,- Kč.

Lhůta k plnění byla stanovena v souladu s § 160 odst. 1 částí věty za středníkem o.s.ř., když soudu je z jeho činnosti známo, že uvedená lhůta odpovídá technickoorganizačním podmínkám čerpání peněžních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaný jako organizační složka státu řídí.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat soudního výkonu rozhodnutí nebo provedení exekuce.

V Praze dne 5. dubna 2017

Mgr. Martin Trepka, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Dračková